

posteritas aliquando demerabitur. In STROZIS patre & filio multa elegantia doctrinaeque & religio est, verum panitur illi vbi vbi sunt, ceteri sibi suosque tempore multos, idcirco fortasse in corrupti iudicii posteritas agnoscat, de Fausto Forliviensi summi ingenii & parvi doctrinae vate supra reuli. Iam RICHARDVS BARTHOLINVS Cuius nuper plura / ingenii doctrinae & eleganti Ausriados libri editi sunt quo insignis poeticae muneris carnis aut quid tandem obstitit, quo minus inter Epicos Poetas numeretur? Tota mihi in eo omnia videntur, ipsaque condigna posteritate. Quae nisi epistolo quodam meo, ad Rurondis. Cardinale Gurensem scripto, & vna cum ope suo edito, quid sentiam explicatissem, longa mihi serie verborum hoc in loco Bartholini ingenium extollendum fuisset, modo vitam moreque tanti hominis quae poema reponere mallem nihil integrum sinceriusque eo est, nihil humanius, ut olim horumque virtutem vere dixeris propterea nulli profusus futurus in eo lingua aucupium nulla obstrano, animisq; modestia tanta ut etiam inferiores se nihil aspneretur paratus optimo cuique & sincerissimo adesse modo non offendat, non laedat nec dixerim facile quidem genus hominum insulam & obsequiosam, formosiorque magis quam doctrinae fulgore superbum, habeat odio. Per haec omnia similitus his quos vult et amo, ac propterea cum anno Sal. M. D. XV. in triumphum regum ad Camp. MAXIMILIANVM educto, Viennae ageret, multa mihi familiaritate, ac prope quotidiana consuetudine iunctus, cum quo vnum reliquum mihi quicquid id erit, gut / sicuti abque in ocio detrahendum foret, quod mihi dum hic principes amat, ac adeo perinde a principibus amari, nulla sane molestia mea surripitur. Tantas enim & tam locuples cum graecae tum latinae litterarum vates perpetuo terrestrium humanum obsequio dignus est. SVNT hodie multi qui olim nominibus nec de Latino loqueri quod suos semper rei latine patronos habebat, sed Gallos, sed Germanos, inter quos passim cum aureo quodam saeculo affulgente, insignes animi emicant. Ac nisi fallor, per Pterium Graechum: Viricum Hunerum, equites, tum & Eoborum Hefsi / elegi vigeant. In Caspare vero meo Vrino Silesio / epigrammata noscitur quid insere lucis habitura sunt, ut illos sperem non Germanos esse suis sed doctissimis quibusque vbi vbi illi gentium degit, placituros.

QVAM ANPLA POETICES PROFESSIO

sit: & inibi in detractores non nulla.

TITVLVS XXX.

IC mihi rursus tota depromenda, rursusque cum aduersario adparandum certamen est / emui ille inquam, qui

Poeticam vt tenuem & sola verborum ostentatione gratam, nec villo
fluitantem doctrinam admittendo insitem calumnias. Mallet deum
velot quieto in portu navigare, nec aliquis in parte operis mei mo-
lestus esse his / quos adeo pertinet & temerarij de poetica iudicij
est. Quin valere sinerem / ni tibi honestissimo studio aduersariorum.
Verum quia pacata vt ita dicam preceptos traditione nihil illi mo-
uentur, quibus nihil horum audire aut admittere decretum est / certa-
tim pro cuiusq; litterarum studiosi officio ostendendum erit / vt hoc horum
genus, si donare ciuitate Poeticam non vult, per munera salu-
tem & socias ciuitates locum habere sinat : donec procedent freu-
lorum, quae cepit, felicitate, conciones fiant, qui citinum hostes sunt.
Video equidem eam sere sortem posterioribus apud nos studijs esse /
que forsissimis quondam gentibus fuit, quum nouas sedes cupidi
patriam vixote erigentis sobolis multitudinem non sustinentem deserue-
runt, hinc liquidem eam virtute sua & humanitate per se conspicit,
vbi sibi his maximis ornamento facere apud externos non potuissent
armis fecerunt, donec cogniti in indigenarum confortium recepti fuerunt
sic in Gallia Narbonensi greci Massalienses, infestis primis Bar-
baris mox singulari humanitate & mansuetudine perspecta, patri-
cos habuerunt. Sic Aeneas in Latium primis armisq; vi mox accepta
indigenis virtute / augustissimi imperij primordia concessa in sede con-
diderunt. Litterarum studij ipsaq; eam primis Poetica non ita pridem
Germani ingressa, tot primis amulos habuit, quot homines de his
aut intelligo, qui latina lingua (si modo latina quae tunc fuit dici me-
reor) preceps, alijs in artibus exercebatur. Mox sedes postura nar-
matum poetica est, Ex quo tempore nihil ad principes confugisset qd
hoc um infuisset animis, non expulsa sed quod miserius erat intra
ipsas hostium manus nihil comerita, omnia discreta q; fuisse. Modo /
q; principum stipendijs alitur, sensim plures sortita patronos melius
habet, ac propediem vt spero ciuitate donabitur, nam prope vniuer-
sq; ius natus in se oculos defecit / & virilis gratis partem habet boni,
nec dubito, quin (si modo e iuuentibus sunt) senatum habitura sit
qui summis eam magistratibus & amplissimis reip. Germaniae hoc
gocis semper adhibeat. Huius quasi a profectio q; conditione (si dicta
placet) profectio amplius in metiri a seueri / angustiam & abiectionem
ex hoc conuenit q; pauperes sint prope oes poesy, huius modum officij
lem & Oedippo interpretare dignum. Est ne adeo despecta vobis pou-
peras, vt qui pauperes sunt, hi itacim ignari esse eduntur : quasi
vero oem ingenuam professionem, oes illustres artes inseparabiliter conue-
tato diuitijs consequantur. Quorsum illud igitur vobis q; manibus
ad aras porrectis, adeo religioso sacramento paupertatem vovatis,

vt quicquid vos habere proprium sit nequaquam tanto in eodem modo adeo
 animos obligatis vestros, si esse vultis & videri, vt plerisque estis, do-
 ctissimi: Non facti esse hominis non factus iure Cretes / malle pau-
 pertate & infamia obsecrari esse, qui diuitis & doctrina illustres.
 At vero aliter multo est quod vos asseritis, nam quicquid bonas artes, &
 insignia doctrinae studia a fortuna eius qui proficit, magis quam aut
 a maiestate quae ars ambit nobilitate, aut ab eo quod in tradendo doceri
 docet retinet modo, laudare amplectique solet / is meo iudicio vel ipsa
 (quod atum) Mileide iustior est. Quin nulli ingeniosorum hominum
 genus ad has literas illa que studia que sui nobilitate & acumine toru-
 liti homines dari exposulati, minus idoneum esse puto illo, quod ana-
 ritia obsecrati diuinae admiratione raptur, nec quod facti est eg-
 gressi: tunc abest vt fortunae adminiculo doctrinae nobilitate niti cre-
 dam. Tunc habeo sententiae meae prope omnem veritatem, testes omnes phi-
 losophos, qui fortunae bonae si non in veritatem a beneficiis exstima-
 runt, quae dmodum Peripatetici, si sine virtute vix talium vultu effici-
 ent, nulla esse facis aperte indicant. At vulgus aliud sentire hodie
 videmus, in cuius animis nil magis fortunae apparatu respiciet, itaque
 qui opibus praestant suam tandem dignitatem auctoritatemque fortunam. Ita
 quidem credit, atque vnam non ita vere, nam huius gratia est ab Qui-
 dio dicitur esse falso. primo in precio precium nunc est, dat certum hono-
 res. Certum autem pauper vltim facit. Nec minus in eandem sen-
 tentiam multa satyra. 7 Iuuenalis scripta, & ad Flaccum Martialis indi-
 cat de pauperibus poetae praefertur, quae contemptum vtrique dolet.
 Verum cui hoc iudicium magis quam imperitiae multitudini tribuimus: in
 eius errore qui pendet / in magnis viris habedus non est vt Cicero
 ait primo lib. de offi. Demus autem vt hoc multis persuasum sit, quod
 paulo ante coetera poeticam de paupertate atulit, nobis tamen idem sen-
 tire haud quaquam licere, non tam ob vultum opitantis, quam religioem
 quam profitemini, paulo amplius exquirat, ne cui vestrum ad vulga-
 rium hominum vultum refugium esse queat, vobis autem dico qui vos
 nuncupatis, & iustis per consecrationem caracteribus, a reprobis propheta-
 nandis tractatione / ad vnicam Christi doctrinam maxime adhortati
 estis. Equidem si adeo in eodem modo est doctrinae & sapientiae paupertas,
 scire vellem quomodo illud euangelij Mathaei decimonon accipiendum
 esset, quod ad adolentem regni dei percipiendum, saluator noster dixit.
 Si vis perfectus esse, vade vende quae habes & da pauperibus & ha-
 bebis thesaurum in caelo, & veni sequere me. Cuius sensus, vt mihi
 videtur, agtus est, diuitias abiectas & amplectendi paupertatem
 vt quis in caelo thesaurum habeat, nec paupertatis spiritus tamen / sed
 verum quocumque, cui dicat vende quae habes & da pauperibus, propter

Uulgo
 opinio
 del fortuna
 bono ad
 quod
 p...

quod & adoleſcens talen Chriſti fermenti audiens triſtia abiit, regre
tot poſſeſſiones relictoſurus . Verum illud potius quod ſequit̄ audi-
amus Amen dico vobis, diues difficile intrabit regnū celoꝝ. Et ſe-
rum dico vobis: Facilius eſt Camelum per foramen acu factū ingre-
di, q̄ dānem in regnū dei ingredi. O ſacroſanctū paupertatis tri-
morium, O dulce pauperum ſolam inper foramen acu factū Came-
lum ingredi non bene poſſibile eſt, ſiue Cameli animās, vt Hierony-
mus, ſiue nauicam ſancti, vt vulgaris interpretatur, intelligamus.
Pauperem igitur eſſe necesse eſt, ſi ſalvus eſſe quis velit . At pauperē
eſſe ſpiritu ſancti eſt, dicitis, nam abbi beatos inquit eſſe pauperes ſpi-
ritu bene eſt, vt ſum credam ego illum ſpiritu pauperē: qui eſt obſe-
rum, & ſi quid obolo minus eſt in proximum miras me vere tragœ-
diaz aſſolet, qui bonis artibus, & ea etiā proficiēte qua ſe colunt,
neglecta, per vnaſ verborū ſententia nihil attingit reliqui, vt ſibi vide-
licet nihil dabitur temporis, quo non aliquid auri argentii in cu-
mulum adſciat, ſatis ſe ſuperq̄ ſapere exultans / ſi nūmoq̄ ſatis
ſepta extemis arca referret. Qui diu nodūq̄ id dicit facitq̄ vt nullis
rei ſubiectis magis q̄ diuitiisq̄ eſſe videat̄ . Deniq̄ cum talis fermo
ſit, quibus vir eſt, vt in proverbio eſt, namq̄ illū putarim ſpiritu paupe-
rem, qui tum maſtime ſeſe oblectat eū de auro lequit̄, & indet̄ for-
nices more ſita pacto incubat vt proximos quoeſq̄ quos habet des ſe-
turos ſuſpicatur, velut vngulis peccaturus tenuiſſimis oculis aſpicat.
Cetero, vt hanc interpretationē his demus q̄ pro mortaliū cōmodo
negotant̄, nam & Principibus populi & eccleſiæ noſtræ viris præſi-
dibus quos in diuitijs eſſe, cum officiū, tum cōdito expoſulit, vt in
Can. expedit. xij. q. i. ſcriptū eſt Proſpero eſt, qui om̄i opam potentū
in eccleſiæ defenſionem aggregat̄ in media auri multitudine, ſupra
auri ſilo eſſe poſuit . Vos anguſtior quædam ſors, vrgere videt̄, vt
ſollicit non ſpiritu t̄n, qd̄ maxie vellem, ſed reſ quoq̄ aut modiciſſi-
ſima aut re: itus nulla copia pauperes ſitis. Quod amēq̄ duē ſatis
ſolre veſt, cur adeo, euangeliſta ſtollit̄, diſcipuli illi Chriſti verba
auditis expauerit: an q̄ ſpiritu pauperē eſſe oporteret qui perfectus
eſſe veſt, vt cōmunis eſt ſententia: At hoc nouum non erat, nū ſorte
diſcipuli prius non auſerūt, nam philoſophi antiqui & Stoici cum
primis illi maxie ſapient̄, i. perfectū eſſe ante docuerūt qui diuitias
reſerret, inq̄ ſolam hideret virtutes. Hic ergo ſenſus perculſiſe diſci-
pulos videt̄, q̄ paupertatem Chriſtus aſſeruit, nō animi ſolum, ſed
etiā rerum, que deſerētq̄ foras propter regnū dei, qd̄ certe optimū
eſt factū. Nam vt Seneca ad Lucil. in lib. de paupertate ſcribit. Mag-
nus ille eſt qui in diuitijs pauper eſt, & alioq̄ verum ſimile eſt Chriſtū
pro obtinēdo celoꝝ regno minus præceptū circa diuitias dare no-

Ulyſſes

Ulyſſes

hinc est quod suis discipulis pro secula animi quiete & perfectioe Soteri de-
derit. Iam veram paupertatem cum bona pars vestri tuas, ab omnibus
his que coacta vix necessitas non desiderat procul abstinere dicit ne
quis se sine abstinere vos esse aut profectioe vestri abicienda, nec de
vultu studij vestri esse locum, quod pauperes sint abstinere vultu esse et
loqui. Virginitas molestum est vos hanc haud sane aequi calumniam sur-
dire, ita Poetas quoque ipsi molestum esse credite quod poetica proclatant
est circulatorum eius grana dicitis quod pauperes sint Poetae. Non omnia enim
vestri accusatorum, sed bona parte eamque cum primis cui vultum
meum totum est amoris in hac caduca fortunae habetia plurimum, qui
et diuites esse aliquo honestatis prope non posse videntur. Iam id pro-
ducunt qui aut diuitias habere non esse criminis, si modus habendi
revertatur. Praeterea Abraham dicitur admodum fuisse & non perfectum,
ut Genes. decimo tertio capite & item decimo octavo docet, addunt
his quaeque studij suo quod tempore abesse potius quod consilio aliquo
merito prosequantur vultum fuerit. Et interim verborum Iesu Christi ob-
iuriam, quae cum alias scripturae Luce duodecimo haec sunt. Nolite
solliciti esse aut vestri quid manducatis, neque ergo vestro quod indu-
mini, anima plus est quam esca & corpus plus quam velimentum, & paulo
infra. Vendite quae possidetis & date elemosinam, facite vobis sacce-
les qui non veterantur, thesaurum non deficiunt in caelis quo vos non
appropriat, neque tinea corrumpit. Quibus omnibus redemptor noster,
hanc sollicitudinem quae vel necessaria prouidet, in nobis inculcat (nulli
argutus aliquis interpretis verba ab apostolico sensu detorque
maunt) Quanto magis prohibet, quodque ad eleganti, aut cor-
piam, aut pompam ab illis rapunt. Idcirco bene Rabanus ait, carnis
esse non habere nec amare diuitias, quodque dem ut tricesimo primo
Ecclesiasticus est: Beatus vir diues qui innocens est sine macula & qui post
aurum non abiit nec sperauit in pecunia & thesauris, (nam rara avis
in terris nigraque similitima Cygno est) & ideo sequitur, quod est ille & laud-
dabimus eum, nota est Horatiana sententia. Stultum patitur opes.
Quid vero si nihil auitum aut nunquam desiderat dicitur, ita pauper
si Christo peccatus es mortem, si minus serua in honore vultu, & causa
placellamam Psal. 6. dicit si diuitie affuerint cor non adponit:
vix quodque est qui hoc facit: Rebus Augustinus, qui in epistola
quodam ad Paulinum: Nescio (inquit) quod cum superbia terrena deligent,
arctius adhaerere quam adhaerere est iniquum, ad quod illud inuenit, accedit
Crescit amor nimis quantum ipsa pecunia erigit. Audiatur ille Ambro-
sium potius iniquitatis gratia inter se non super eodem Luce capite, scri-
bitur in haec verba. Sed aut aliquis, quid inuisum est, si ad aliena non
innadant, propria deligentius serua: O impudens deum, quid prope

dicta: ex quibus reconditis in hunc mundum detulisti: quando
ingressus es in hanc locum, quando de magris venire existi, quibus
facultatibus quæso, quibus subsidijs stipatus ingressus es: &c. Et in-
fra paulo. Propriū aut nemo dicat, quod est cōmune, qđ plus qđ iusti-
cia sit impetū, etiā violenter obtentū est. Quæ verba digna Christia-
no homine, digniora sacerdote, repetita sunt cum alijs multis lectū
hæud minus dignis in Canone sicut hi, distinc. xxxcviij. decreti. Præ-
terea si cōm concilioꝝ autoritate Episcopus mandatum est, ut vilem
suppellectilem & mensam ad victū pauperū haberent, vt. xxxcxi. disti.
Decreti annotatum est, quid non hodie sibi mandari subditū eorum
existimēt: In quorū parte ad Nepestantū Hierony. hæc verba habet.
Qđ si quispiam aliud habuerit præter dñm / pars eius non erit dñi /
verbi gratia, si aurum, si argentū seu possessiones, si variū supelle-
ctilem cum istis partibus non dignatur dominus fieri pars eius. Et
paulo infra. Decimis ait & altari seruimus altaris oblatione sustentor,
habens victum & vestitū his contentus ero, & nullū cruciatum se-
quar. Hæc sunt Hiero. cuius verba repetita sunt a Crastiano in can-
dricus. xij. q. i. vbi ex eodē Hierony. canon derivatus est. Duo sunt,
in quo duo Christianorū genera esse demonstratur, unum diuino of-
ficio mancipatum, nec nisi contemplationi & orationi vacans, quos
 clericos esse Hierony. ait, qui victū & vestitū obtinent, absiecta proprie-
tate oīa debent habere cōmunita, Alterum genus populariū, quibus
 licet temporalia possidere sed non nisi ad victum, quibus concessum
 est vxorem ducere, terram colere: causas agere. &c. qui hoc duntaxat
 modo saluari poterūt: si victū beneficiando contingerent. Aduerte qđ
 modicus rex vñs Medicis iureconsultis: ac etiā Poetis (nam & his
 terram colere & vxorē ducere licet) deniq; cūbus prophætijs negoti-
 atoribus sanctoꝝ patrum iudicio permittatur: qđ vobis præter victū
& vestitū permittitur: Sed Palcas fortasse dicentis. Decretioꝝ cano-
 nes non cito decretū, sed Hieronymū cito alioq; doctores ecclesie /
 quorū sanctissima & Christi Euangelio proxime accedētia præcepta
 si palas sunt, autem dicere: quicquid est oīa studia vestra. Sed qđ
 ego hoc loco de paupertate disputo, cū non attingat. Volo equidem
 liberum esse alterutrum / dum vobis ipsis non minus qđ mihi red-
 dendus sit calculus oīm operū, huc iudici quē cū sint mūdi venturū
 esse fortasse non dubitatis: mihi satis in hoc victoriū contra multorū
 malvolentū pestū est, qđ defendo neminē sanū aliquā inge-
 nuam arti absistere, propterea qđ vñs aut alterū eū p̄sumēdū pauperē
 esse contigerit, ipse multos non diuisimos poetas, quos pro honore
 poetie nominis mallem pauperes, hoc est paruos contentos esse, qđ
 sere oīs præci extiterūt, & sunt hodie non poetę tñ, sed oīm artium

vere studiosi partis contenti, hos enim qui titulo tenui sapientis nihil
moros per me sint oia procius alba. Multi pauperes videntur qui
animo diuissimi sunt, quodammodo diuites multi popello apparent/
quibus nemo pauperior / nemo infelicio est, in quoy ore illud summa
lis agitaf. Sed nos te facimus fortuna. Nam ex loq locamus. Qui
bus Herule belle fortuna respondeat, Vos facio o equi miserof, hee
oroy periculis. Beatus ille (inquit Horatius) qui prociat negocijs: vt
prica gregz incertalij / Patribz rura boboz exerceat suis. Solucus omni
fornore cui illud Verg. accedit. O fortunatos nimij bona si fuis no-
runt, Agricolas. Quod si cetera est in his dimijjs vestris beatitudo mi-
ror cur Delphicus Apollo (quicunq ille tandē verax dymon fuit) Ag-
laum Paphladij qui paternos agellos nunc egrissus est, beatorum
Cyge ampelissimo terray rege iudicauerit sed iatis de his haecenus
Desperandi enim est de quibusdam Scotoy simijs, genere hominū
ab imis vngibus ad verticē vsq summū ex ignoantia concreto, vt
Guibelmus ait Badius in iugis auro, cui ego inter recentiores pare-
tes tribuo accerrimi & strenuissimi literay & honorum studiosy ante
figant, qui vno in loco quo humanitatis deorsū non tam summo
officio q̄ ampelissima eruditione putatur, digna admiratōe contem-
tas in hęc tandem verba loqui, Tanta m ne esse proterunt q̄uidam
qui hęc seare se posse desperēt, quicqd nō didi esse pudeat / quicqd
inchoare p̄geat id vt sibi damare permittant e tamam v̄cordiam
vt inuicē suay quam luceoento republiez vulnere reficere nō dubi-
tent, etiam per os suat vt q̄ apud Cimerios alij sunt, & conuicio
sū literis inuicē, idēo feruissimos scriptores, capitaliter oderit in
seclm̄ phereclm̄: Quoniam glande Barbarica dūbent sint, idcirco
a frugibus latinis oēs arcent. NVNC mihi sūsus ad hos delin-
dus est, atq̄ vni non nostri ordinis viros, qui ex iplo Poetay deuo-
gare mihi vident, q̄ a leuoribus studijs tamq̄ in amoenū quoddā
vridariū transferre se, anteq̄ reliq̄s serijs oblectare aūt, quoniam ali-
quis poeta in manus suscipit, hos hęc sunt verba. Cum nuper lae-
di animi gratia in Maronē incidisset. &c. Pridē vbi animus graue-
ribus negocijs delatigatus paulūper vacasset, vt vires refanciret &
me oblectarem paulo locūdus, Lucani poema nō multis fuit horis
reculūclm̄, cum nuper Regia illa legatione perfundus domū redi-
issem poetay lectione, illud tedi quod inscrum mihi molestia pep-
rerat, amoenissimi studij remedio totū excūsi. Item. Soleo quōdā
post Bartolū & Baldū, animi gratia, i poetay expartari, ne illa lectio-
nis grauitas ingenij procius obtūdat meū. Iperca. Poetas ego vel
ob id potissimum amo, q̄ mihi sacray literay acumine sebo, reicio
quid incredibile voluptatis adferat, Hicq̄ similia centū: que prope

omnibus his proculcata sunt vel scribentibus / vel loquentibus / qui
postquam aliqua ex parte literarum studia degustarunt / animi ad certas
(ut nominatim) facultates applicant a quibus se in illa leuicula / ut per-
tinet / Poetice studia toties resistere asserunt, huiusmodi hominum
pertinaciam pepererunt, qui literarum & poetice cum primis studia / in
ter seria studia non referunt, quocumque modo erroris immunitas sit, faci-
le & breui omnes humanitatis doctrinam / modo innotuit lectio animi
sunt, additae comprehendique posse a firmant, multi tempora prece-
ferunt, sunt quibus quicquid ad illustrius scriptorum lectioem
sufficere videatur, sunt qui secerent malice. Memoria seruo magis &
elucant doctrina moribusque virtutibus, qui nihil est in omni ueritate
semel / cui serent diuinitas praesabat, Satis est in quadringentis tri-
partita / quo Poetas quis & Oratores Latinos fructuosos perlegerit, ad
quos lectioem reliquis facile & sine mora intelligerent. Vix per eos
annos qui incertum elapsi sunt, experimur doctos longe a vero ab-
esse qui illorum serent nisi forte alius quid scilicet legere & serent in
legere in promptu exhibet. Mihi semper nulla magis profuit lectio quam
que multa cogitatione suspensa / ut in illa iudice vigilemque efficit.
Sed ut illic redam unde sum dignatus / intelligere vellem ex illis.
Omnes ne Poetas / ueridarios & horulicos quoniam animi sui facerent
an aliquos ex illis. Propterea ut sine tam profectibus et corruptis locis
viderentur / explicare deberent / unde libri ea facile lectioem volupe-
tas formam vel potius didicerunt, vel tam apertos lenique esse esse
munt / ut sine multo labore legi intelligere possint / vel solam quod
stipicor / verborum uenustate oculis sequant, & serent qui prima lectio
vixitque offert contentis suis. Primum parum doctrinam omnibus poetis
haud quod esse ipse serent / per serent si per serent diuinitas / qui ipsa
tū vel ma serent est / doctrinam nomine intelligamus / quod quod a uul-
sum ab illustribus omnifarie philosophis magistris in numeros ip-
sumque carum transferunt. Nam hoc ab Herodoto prope persulatore
proclat serent, quibus Typus esse potuit ois doctrinam & eloquentiam serent
Homericis Tragicis eni & Satyris uen & Lyricis multum crudelibus
in se serent Elegi quod a grauis loes abhorret. Itaque nemine
his uoluptatis lectioibus / ad tam facile lectioem permiserim, praeter
Comediam quodam, aut Epigrammatum / quod aut Phallicis aut Iambis
sive Elegis Iudicis Puercolli addo / quibus ut de diuinitas figura serent
erant, materia est serent aperta, & quod admodum in amatoria poematis
bus maxima leporis uenustateque cura / quibus illustrant / qui Poetice
ad soli uoluptate abant / quos ego serent me hoc quod loco
plane adueno. Nam in pastor ab carum multa obscura sunt / pro-
rea quod simpliciter dicunt. Nunc explicare grauis & diuinitas esse de-

coro seruato, hoies pastorē nō licet/hinc illud est. Et quis erat alter
Uel scriptor radio totū qui genibus orbem. &c. ubi Maro insignis au
thoris nomen de industria sup̄pressit/ ne videlicet nimis rusticus sa-
peret. Quo in loco mirū est, Poet̄mē a Scruolo nominari, cū hic lon-
ge post poet̄ temp̄a sub Antonino floruerit. Concedit aut̄ q̄ dili-
gent̄ lectioē exp̄stitit, Donan in Terentiū com̄tarij satis distans
in ep̄grammatis, nisi si p̄p̄aq̄ oia dilucida sunt, inedit̄ tñ subobscu-
ra non rursū, et interim de Venere nō dicam, q̄q̄ Artici in vtro ge-
nere tanta est, ut firmo eam Romanus non recipere possit videat̄, cū
eam ne Gr̄eci quidd̄ alio in genere linguę obtinuerit, sicut libro. 10.
Quintil. scripsit/ quū illi reddita sit nec ne, & i quo magis quoue mi-
nus respiciat id. q̄ non plene imitabile nostris est, magni viri al-
serunt, p̄cōsus negligunt. In oibus igit̄ lecti de mibi attentissima nec
ad vnicū voluptatē cōparata ope esse videt̄, nam sepe tricola fons,
trahendus salus se alpendi occipit, mordendi vngues, & (vt dicam
in summa) cauet̄ n̄ est vbiq̄ ne nimis absenti ingenio / nobis palpū
cōtradamus, atq̄ intelligere putemus q̄ animus nondū cepit. A T
for̄ t̄s̄e p̄t̄is didicisti, & que ex antea studijs iam alio inualuer
runt, tanta cū voluptate resumunt. Si ita est, q̄ negamus clarissima
poemata a vobis summa cum voluptate, ac labore nullo legi possit
Nam supra res̄ em̄m̄tū, quas magno cū delecto poet̄ ius infer-
runt, ipsi numeri, & suavis ille versuum cursus, & illa poet̄e p̄pria
pictura quędam, voluptatē & delectationē parant. Ceterę huiusmo-
di lectioē tñ his gr̄uierim qui in bonis studijs exerciti, & insignib̄
artibus erudit/ bonū sudoris partē poet̄is impenderūt. Nam qui ea
hūc dicunt his prope oia difficilia sunt: erogione qui didicit quocūq̄/
si modo ingenij stimulo ad id q̄ didicit correptus est/ non potest in
eo ipso non voluptari. Ita perito medico voluptas est, in medicor̄ vel
a curatissimis sensu versari. Hoc modo q̄ iuris peritiz animū adhibuit,
nihil facilius, & maiori cū oblectatōe agere poterit, q̄ in controuer-
sijs & dissonantibus, oēs id genus scriptores excolere/ sentire acutis-
sime/ prudētissimē pronunciare, idq̄ cū facit/ operam infumit non
adeo difficilē sibi. Idem de alijs dici potest: quor̄ artes nemo prope
rea leues dixerit q̄ multi eas i promptu habēt si alioqui sine magno
studio, & ingi vigilia non accipiunt. Quod igit̄ ad Poetas aniet,
anīm absere, locos esse in ipsis fr̄quentes, q̄ hō paulo tenuis ista
to, plus sudoris exantit, q̄ vel aliq̄ in rebus hōis Acroama, vel A-
phorism̄ quālibet Medicor̄ aut Theologor̄ mysteriū / q̄q̄ nō abnū
mūta ad voluptatē a poet̄is cōparata esse vt cū facilius in multis/
vt alijs artib̄ p̄f̄ctores legi & intelligi possint. Sed nō dubio illustri
sū Poet̄es. p̄f̄ssioni tñ ingenij laborūq̄ tribuere, qui a libelli mō

prope frontispicio eidem tot insignes artes dixerim admittenda. Quod ipsum ne quis nare contracta, ut frivole dictū exeat, vultu sequenti pro virili parte ut brevissime poterit ostendere conabor, ut horum obiter non dico temeritū, sed insitū armatus obuius, qui Poetis caeca (ut aiunt) infemnia tribuentes nihil licetis, nihil poetica levitas esse hīc ferant. Quod ipsum si ita foret, q̄ erummosum & casum hominum genus grāmatici essent, tū ut nulla in parte in mārērandis Poetis manere sise, aut nō satis ad explicandū idonei viderentur, omne genus scriptorū ex professo euoluerunt, & quotius hodie quicumq̄ in hoc scribendi genere insignes sunt. Quod si qui sunt, qui in poetis per oīm artem in verbis luce & venustate consequuntur, & primo statim utcumq̄ obvio sensu contenti sūnt, nihil illi a poetico studio se alienos esse dicūt, quibus illa parte & primū & statim poetarum lectio cōmodat, ut ante dicitur & Quintil. lib. 1. scribit. Hi se poetas per facile legere probe dixerint, cum nihil attingant solidū, nec verba quidem semper admittant, ea q̄ posteram que illustriora & elegantioraq̄ sūnt. Ut vnum olim nouissimū qui mihi adolefcenti cōdiderat, cum pari studio verum impari ingenio, ex cōmuni preceptore Terentij mecum Andriam audiret, & personarū colloquio mire oblectaretur, semel cum in locū incidisset, in quo Pamphili p̄orba illa in Dauci oburgatio legitur, mirum, inquit, ego istos iuuenim aliter acratione defector, atq̄ inde legendo cum ad vocabulum (subobsecurum sibi peruenisset, pergite inquit, boni iuvenes, atq̄ in primis Dauc, nam tibi nihil timeo adeo maleficus es, tam subridēs libellū amouit. Ego cur non ad eadem vsq̄ legeret, cum quæstioem, non possum inquit, ex quo sensum intelligo, nam vocabula illa poetica quā primū incipi sūt, non possum amplius procedere, nam quia sacerdos sumus sum, non proficiunt mihi ad ambrosen, (sagestum inolegms, & quo nostri obcionari solent.) Talem hodie lectōnē ut idēcā & omnino euacuant, id genui hominēs Poetiq̄ tribulit, Cicereus etiam nonnō testimonio se defrañantes, quod si in libro de claris oratoribus poetice studij inter leuiora esse putauit, non intelligentes ob id leuia videri, q̄ supra otum doctrina q̄ proficiunt multū amonitatis, iucundatēq̄ sensibus ipsiq̄ animo offerāt, quo fiat ut que in eis graua sūt, dulcibus permixta, laborem eōm facile sustineant. Verum accingantur iam ad id ostendendum quod iam nunc pollicti sumus, ut ex eo ipso multi intelligant q̄ sit hi frivole homines, q̄ cum qui Poetiq̄ vacat, grauita, tenuita, ingrūta q̄ studia sectari assertum, ut hoc modo simul & Poeticæ amplitudo in aperto sit, & obliuiscissīma horum vanitas obleatur.